

Projekt

z dnia 30.11.2017r.

Zatwierdzony przez Wójta Gminy Brodnica

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BRODNICA**

Wójt
Edward Łukaszewski

z dnia 2017 r.

w sprawie zaopiniowania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875) oraz na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016r. poz. 2134, poz. 2249, poz. 2260, z 2017r. poz. 132, poz. 1074, poz. 60, poz. 1595) Rada Gminy Brodnica uchwała, co następuje:

§ 1. Opiniuje się pozytywnie przedstawiony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brodnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

**Violetta Sternicka -
Twarogowska**

M. Mas
Magorzta Miskczyk
RADCA PRAWNY

UZASADNIENIE

I. Przedmiot regulacji:

Zaopiniowanie projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” .

II. Podstawa prawna:

- 1) Zgodnie z art. 18 ust. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.
- 2) Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody projekt planu ochrony, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin.

III. Uzasadnienie merytoryczne:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wystąpił do Rady Gminy Brodnica o zaopiniowanie załączonego projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” .

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” jest dokumentem określającym sposoby ochrony środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrony środowiska pstrąga, łososia, troci i certy. Rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca” został ustanowiony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 71, poz. 302). Aktualnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 października 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2016 r. poz. 3571). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie w art. 20 ww. ustawy.

IV. Skutki finansowe:

Podjęcie uchwały nie powoduje obciążeń finansowych dla budżetu gminy.

Sporządził:

Z up. Wójta
mgr Paweł Szczechowski
Referat
Planowania Przestrzennego,
Ochrony Środowiska i Inwestycji

Sprawdziła:

Z up. Wójta
mgr Justyna Klimowska
SEKRETARZ GMINY

Projekt

z dnia 29 sierpnia 2017 r.

Zatwierdzony przez

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 2017 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrona środowiska pstrąga, łososia, troci i certy.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz Państwowe Gospodarstwa Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwa Brodnica, Dobrzejewice, Golub-Dobrzyń i Skrwilno;
- 2) położenie rezerwatu na terenie obszarów Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001, Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002, Dolina Dolnej Wisły PLB040003 i Nieszawska Dolina Wisły PLH040012.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie czynnej podlega cały obszar rezerwatu.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 132 i 1074

Załączniki do zarządzenia

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Bydgoszczy

z dnia 2017 r.

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Nieracjonalna gospodarka rybacka.	Prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej oraz dostosowanie działań w zakresie gospodarki rybackiej do priorytetów ochrony gatunków ryb będących celem ochrony w rezerwacie przyrody, poprzez prowadzenie zarybień trocią wędrowną, łososiem atlantyckim, jesiotrem ostronosym, cętą i pstrągiem potokowym. Niedozwolone jest zarybianie wód rzeki Drwęcy oraz jej dopływów głowacią, karpem, karasiem srebrzystym, amurem, tołpygą, pstrągiem źródlanym i tęczowym.
2.	Niekontrolowane usuwanie rumoszu, odmulanie, zasypywanie i zabudowa wyryw w brzegach, usuwanie roślinności z koryta rzeki, usuwanie drzew z brzegów rzeki, prowadzić może do niszczenia siedlisk i miejsc rozrodu minogów i ryb.	Należy zapewnić ochronę siedlisk minogów i ryb, poprzez maksymalne zachowanie naturalnych elementów i procesów w korycie rzeki, w szczególności zachowanie istniejącego oraz tworzącego się rumoszu drzewnego zalegającego w rzece, naturalnej roślinności w korycie rzeki i na jej brzegach, głębozczków i odsypów, rozwijających się podcięć erozyjnych w brzegach rzeki.
3.	Brak drożności ekologicznej (niesprawne przepławki na jazie młyńskim i jazie komunalnym w Lubiczu) ogranicza możliwości przemieszczania się i migracji ryb.	Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udrożnienie rzeki w zakresie migracji, w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym).

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Prowadzenie corocznych zarybień przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu.	Prowadzenie zarybień zgodnie z aktualnym operatem rybackim, obecnie następującymi gatunkami: - łośoś atlantycki smolt – corocznie nie mniej niż 25 000 osobników, - łośoś atlantycki narybek letni – corocznie nie mniej niż 180 000 osobników, - troć wędrowna smolt – corocznie nie mniej niż 40 000 osobników, - troć wędrowna wylęg – corocznie nie mniej niż 84 400 osobników, - troć wędrowna narybek letni – corocznie nie mniej niż 400 000 osobników, - jesiotr ostronosy narybek – corocznie nie mniej niż 9 000 osobników, - jesiotr ostronosy wylęg – corocznie nie mniej niż 33 462 osobników, - certa narybek letni – corocznie nie mniej niż 5 000 osobników, - pstrąg potokowy narybek wiosenny – corocznie nie mniej niż 9 000 osobników. W przypadku braku w danym roku materiału zarybieniowego danego gatunku, może on zostać zastąpiony przez materiał zarybieniowy innego gatunku spośród powyżej wymienionych po uzyskaniu przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu pozytywnej opinii jednostki naukowej opiniującej operaty rybackie, zgody zarządcy rzeki Drwęcy Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz pozytywnej opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Niedozwolone jest zarybianie wód rzeki Drwęcy oraz jej dopływów głowacimą, karpim, karasiem srebrzystym, amurem, tołpygą, pstrągiem źródlanym i tęczowym.	Rzeka Drwęca na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w użytkowanych obwodach rybackich.

2.	Odlów coroczny tarlaków troci wędrownej i łososia atlantyckiego przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu, w celu pobrania ikry, podchowu ryb i zarybienia rzeki Drwęcy.	Odlów coroczny tarlaków troci wędrownej w ilości do 1 000 kg rocznie i łososia atlantyckiego w ilości do 200 kg rocznie.	Na jazie młyńskim w Lubiczu.
3.	Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udroźnienie rzeki w zakresie migracji, w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym).	Działania w zakresie udraźniania rzeki zostaną wykonane przez właściciela obiektu piętrzącego w porozumieniu z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.	Jaz młyński i jaz komunalny w Lubiczu.

Wskazanie miejsc udostępnianych dla celów amatorskiego połowu ryb oraz określenie sposobu ich udostępniania

Lp.	Cel udostępnienia	Obszar udostępnienia	Sposób udostępnienia
1.	Indywidualny amatorski połów ryb.	Rzeka Drwęca na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w użytkowanym obwodzie rybackim oraz poza obrębami ochronnymi ryb.	1. Indywidualny amatorski połów ryb za pomocą wędek, dokonywany z brzegu rzeki Drwęcy przez osoby posiadające aktualne zezwolenie na połów amatorski ryb, wydane przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu. 2. Prowadzony indywidualny amatorski połów ryb musi być zgodny z aktualnie obowiązującym operatem rybackim, Regulaminem Amatorskiego Połowu Ryb oraz zasadami wędkowania na wodach aktualnego uprawnionego do rybactwa tj. Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu, przy czym: 1) ilość osób uprawiających indywidualny amatorski połów ryb na terenie rezerwatu nie może być większa niż 500 osób na dobę na rzece Drwęcy w granicach obwodu rybackiego nr 5, 2) każdy wędkarz w ciągu doby nie może odłowić więcej niż 2 osobniki troci wędrownej i łososia atlantyckiego łącznie, 5 osobników certy oraz 3 osobniki pstrąga potokowego i lipienia łącznie, 3) w stosunku do ww. gatunków ryb obowiązują następujące wymiary ochronne: do 35 cm długości dla łososia atlantyckiego i troci wędrownej, do 30 cm długości dla certy i pstrąga potokowego, 4) w stosunku do ww. gatunków ryb obowiązują okresy ochronne: od 1 października do 31 grudnia dla troci wędrownej i łososia atlantyckiego, od 1 stycznia do 30 czerwca dla certy, od 1 września do 31 grudnia dla pstrąga potokowego, 5) niedozwolony jest połów jesiota ostronosego, 6) w przypadku złowienia ryb niespełniających ww. wymagań, w tym w szczególności objętych wymiarem

			ochronnym lub w ilości ponad wyznaczony limit, wędkarz zobowiązany jest do ich wypuszczenia.

UZASADNIENIE

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” jest dokumentem określającym sposoby ochrony środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrony środowiska pstrąga, łososia, troci i certy. Rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca” został ustanowiony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 71, poz. 302). Aktualnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 października 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2016 r. poz. 3571). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie w art. 20 ww. ustawy. Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” został zaopiniowany przez zarządców terenu rezerwatu: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku pismem z dnia 29.06.2017 r., znak TU/53/E063-0091/2017/BC, Nadleśnictwo Brodnica pismem z dnia 09.06.2017 r., znak ZG.7212.6.2017, Nadleśnictwo Dobrzejewice pismem z dnia 20.06.2017 r., znak 7212.6.2017.MJW, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń pismem z dnia 08.06.2017 r., znak ZG.720.1.2017, Nadleśnictwo Skrwilno nie zgłosiło uwag, został zaopiniowany przez Rady Gmin Bartniczka ..., Bobrowo ..., Brzozie ..., Brodnica ..., Osiek ..., Zbiczno ..., Ciechocin ..., Golub-Dobrzyń ..., Radomin ..., Lubicz ..., Toruń ..., Wąpielsk ... i przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą Nr ..., z dnia ... Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: ..., z dnia ...

Obwieszczeniem z dnia 30 maja 2017 r., znak WPN.6202.4.2017.KLD.4, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości na podstawie art. 19 ust. 1 a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, ze zm.), zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) i rozporządzeniem

Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Złożono następujące uwagi i wnioski do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” oraz poniżej umieszczono odpowiedzi na zgłoszone uwagi:

1. Klub Przyrodników, pismem z dnia 26.06.2017 roku, znak: 640/2017, zgłosił następujące uwagi:

1) „Wskazując sposoby eliminacji zagrożenia nieracjonalną gospodarką rybacką, plan będący aktem prawa miejscowego nie może odwoływać się do „aktualnego operatu rybackiego” – w planie ochrony należy przytoczyć te ustalenia operatu, których przestrzeganie jest niezbędne dla ochrony rezerwatu. Wynika to z wymogów legislacji. Po pierwsze, w okresie obowiązywania planu ochrony, „aktualny” operat rybacki może się zmienić, a to skutkowałoby niedopuszczalną zmianą merytorycznej treści normy wynikającej z planu ochrony bez zmiany treści samego planu. Po drugie, akt prawa miejscowego nie może odwoływać się do zapisów których treść jest ustalana przez podmioty, naruszałoby do bowiem delegację ustawową dla RDOŚ do ustanowienia planu ochrony. Po trzecie, żaden akt prawa nie może odwoływać się do żadnych treści, które nie są publicznie dostępne w sposób nieograniczony”.

Odpowiedź: Uwagę uwzględniono i usunięto zapis „aktualnego operatu rybackiego” w pkt 1 załącznika nr 1 do projektu zarządzenia. W załączniku nr 2 do projektu zarządzenia zachowano „aktualny operat”, przytaczając jednocześnie zapisy dotyczące prowadzenia zarybień, czyli ustalenia operatu, których przestrzeganie jest niezbędne dla ochrony rezerwatu przyrody (zgodnie z obecnym stanem wiedzy w tym zakresie). W załączniku nr 3 do projektu zarządzenia zachowano wskazania dotyczące sposobu prowadzenia indywidualnego amatorskiego połowu ryb na podstawie operatu rybackiego oraz Regulaminu PZW, których przestrzeganie jest niezbędne dla ochrony rezerwatu przyrody (zgodnie z obecnym stanem wiedzy w tym zakresie).

2) „Dla celów ochrony rezerwatu konieczne jest zachowanie całej rzeki w stanie maksymalnie naturalnym, co wyraża się m. in. zachowaniem jak najwyższego stopnia naturalności hydromorfologicznej.

Słusznie dostrzeżono zagrożenie stwarzane przez usuwanie z rzeki rumoszu drzewnego. Jednak inne tzw. prace utrzymaniowe – w szczególności odmulanie, zasypywanie i zabudowa wyryw w brzegach (blokujące naturalny rozwój i koryta rzeczne), tzw. hakowanie – usuwanie roślinności z koryta rzeki, usuwanie drzew z brzegów rzeki – także wpływają negatywnie na

ekosystem rzeczny i powinny być zidentyfikowane jako zagrożenia.

W przypadku Drwęcy zagrożenia takie są realne. Przypadki takich działań w latach ubiegłych miały miejsce na Drwęcy (np. w województwie warmińsko-mazurskim), zarządzający rzeką RZGW naruszał przy tym zarówno przepisy o ochronie rezerwatu jak i inne przepisy o ochronie przyrody. Wymienione wyżej działania RZGW nadal ma zamiar na Drwęcy wykonywać, o czym świadczy ujęcie ich przez RZGW w planie utrzymywania wód regionu wodnego Dolnej Wisły.

Wnosimy o ujęcie także wyżej wymienionych rodzajów prac utrzymaniowych jako zagrożenia dla rezerwatu, oraz o wskazanie jako sposobu ich minimalizacji „Należy zapewnić ochronę siedlisk minogów i ryb, poprzez maksymalne zachowanie naturalnych elementów i procesów w korycie rzeki, w szczególności zachowanie istniejącego oraz tworzącego się rumoszu drzewnego zalegającego w rzece, naturalnej roślinności w korycie rzeki i na jej brzegach, głębozczów i odsypów, rozwijających się podcięć erozyjnych w brzegach rzeki”.

W planie ochrony nie należy ujmować wyjątku „Powyższe nie dotyczy działań związanych z ochroną przeciwpowodziową oraz uzasadnionych sytuacji zagrożenia życia, bezpieczeństwa, zdrowia lub mienia”, gdyż w zakresie ochrony bezpieczeństwa powszechnego byłoby to powtórzeniem przepisu ustawowego art 15 ust 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody. Natomiast „prace związanych z ochroną przeciwpowodziową” w zakresie wykraczającym poza ochronę bezpieczeństwa powszechnego nie powinny być przesłanką do wyjątku. Zauważyć tu trzeba, że wszystkie wymienione wyżej prace utrzymaniowe, stanowiące zagrożenie dla rezerwatu, w tym także usuwanie rumoszu drzewnego, zawsze są deklarowane jako „związane z ochroną przeciwpowodziową”.

Odpowiedź: Uwagę uwzględniono.

3) „W przypadku Drwęcy, przynajmniej potencjalnym zagrożeniem jest także zbyt intensywna turystyka kajakowa. Może ona powodować istotne oddziaływania na ekosystem rzeki, w szczególności:

- wpływać na ptaki prowadzące młode na tafli rzeki, przez płoszenie i rozpraszenie stadek rodzinnych;
- zakłócać tarło ryb przez ich płoszenie w okresie tarła;
- zakłócać żerowanie ryb;
- powodować uszkodzanie roślinności wodnej;
- powodować wydeptywanie i niszczenie brzegów.

Te zjawiska zależą od okresu roku oraz od intensywności i rozkładu czasowego spływów

kajakowych.

Wnosimy o ujęcie w/w zagrożeń w planie i zaplanowanie środków ich minimalizacji, poprzez monitoring intensywności i rozkładu czasowego spływów kajakowych, monitoring ich oddziaływań na ekosystem rzeczny, w razie potrzeby ograniczanie okresów udostępnienia rzeki do spływów lub liczby osób mogących spływać rzeką.”

Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono ponieważ zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 i 21 ustawy o ochronie przyrody osobnymi zarządzeniami RDOŚ w Bydgoszczy zostały wyznaczone szlaki kajakowe w rezerwacie przyrody „Rzeka Drwęca”, co wskazano w uzasadnieniu do projektu zarządzenia. W zarządzeniach tych określono termin i sposób udostępnienia szlaku kajakowego. Wyznaczenie oraz funkcjonowanie ww. szlaku na wskazanych w zarządzeniach warunkach nie powoduje negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony rezerwatu. Jednocześnie w sporządzonym planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy nie stwierdzono, aby regulowana turystyka stanowiła zagrożenie dla ryb i minogów (jako zagrożenie potencjalne wskazana została niekontrolowana turystyka kajakowa).

4) „W zakresie udostępnienia rezerwatu do amatorskiego połowu ryb, wnosimy o objęcie Drwęcy zasadą „no-kill”, z przyczyn etycznych bardziej odpowiednią dla rzeki mającej status rezerwatu przyrody.”

Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono ponieważ wody rzeki Drwęcy obejmuje użytkowany obwód rybacki. Jednocześnie na rzece Drwęcy wyznaczone zostały obręby ochronne ryb, gdzie na podstawie ustawy o rybactwie śródlądowym obowiązuje m.in. zakaz połowu ryb. Sposób i miejsca udostępnienia rzeki dla celów amatorskiego połowu ryb został określony w załączniku nr 3 do projektu zarządzenia.

2. RZGW w Gdańsku, pismem z dnia 29.06.2017 roku, znak: TU/53/E063-0091/2017/BC, zgłosiło następującą uwagę: „RZGW w Gdańsku wnosi o uogólnienie w załączniku nr 2, lp. 1 „Zakres działań ochronnych” kwestii związanych z poziomem zarybień np. w następujących sposób „prowadzenie zarybień zgodnie z aktualnym operatem rybackim, obecnie następującymi gatunkami”. Jest to uzasadnione tym, że plan zadań ochronnych będzie obowiązywał dłużej niż umowa z obecnym uprawnionym do rybactwa tj. PZW Toruń.”

Odpowiedź: Uwagę uwzględniono.

3. Nadleśnictwo Brodnica, pismem z dnia 9.06.2017 roku, znak: ZG.7212.6.2017, zgłosiło następujące uwagi:

1) „Na stronie nr 1 projektu zarządzenia, Nadleśnictwo Brodnica błędnie wskazane jest jako władające gruntami rezerwatu Rzeka Drwęca”

Odpowiedź: w zarządzeniu wymieniono Nadleśnictwo Brodnica jako jednego z zarządców ponieważ na obszarze rezerwatu znajdują się grunty Lasów Państwowych zarządzane przez Nadleśnictwo.

2) „Jako zagrożenie Nadleśnictwo proponuje wpisać niekontrolowany rozwój turystyki wodnej. Na etapie zatwierdzania planu warto byłoby wskazać miejsca przystanków na trasie kajakowej oraz określić zasady korzystania ze szlaku kajakowego”

Odpowiedź: Odrębnymi zarządzeniami Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wyznaczył, na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 15 ustawy o ochronie przyrody, szlaki turystyczne kajakowe:

- zarządzenie nr 11/2011 z dnia 15 czerwca 2011 r., zmienione zarządzeniami nr 4/2015 z dnia 11 maja 2015 r., nr 27/2016 z dnia 3 sierpnia 2016 r., nr 23/2017 z dnia 29 maja 2017 r.

- zarządzenie nr 18/2011 z dnia 20 października 2011 r., zmienione zarządzeniem nr 26/2014 z dnia 6 października 2014 r.

W zarządzeniach tych określono termin i sposób udostępnienia szlaku kajakowego oraz miejsca postojowe, co pozwala na regulację wykorzystania turystycznego (kajakowego) rzeki Drwęcy.

3) „Istotnym zagrożeniem dla funkcjonowania rezerwatu jest zanieczyszczanie rezerwatu przez turystów, wędkarzy oraz usuwanie do rzeki ścieków. Zagrożeniem staje się również niekontrolowany pobór wody do celów produkcyjnych, który należałoby w planie wykluczyć”

Odpowiedź: Kwestie dotyczące turystyki zostały wyjaśnione w punkcie 2.

4. Nadleśnictwo Dobrzejewice, pismem z dnia 20.06.2017 roku, znak: 7212.6.2017.MJW; zwróciło uwagę na zanieczyszczenia rzeki Drwęcy m.in. przez ścieki przemysłowe i komunalne.

Odpowiedź: Kwestie dotyczące usuwania zanieczyszczeń i ścieków regulują odrębne przepisy (m.in. ustawa Prawo wodne oraz ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) i nie są one przedmiotem regulacji niniejszego zarządzenia. Monitoring jakości wody przeprowadza Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, do którego przekazano pismo Nadleśnictwa z wnioskiem o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Na obszarze całego rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” wyznaczono obszar ochrony czynnej, na którym zaplanowane zostało prowadzenie zarybień jesiotrem ostronosym, trocią wędrowną, łososiem atlantyckim, cęcią, pstrągiem potokowym, które ma na celu przywrócenie i zwiększenie ich populacji na terenie rzeki Drwęcy i jest zgodne z celem ochrony rezerwatu, którym jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrona środowiska pstrąga, łososia, troci i cęty. Ponadto jako zadanie ochronne zaplanowano również odłów tarlaków troci wędrownej i łososia atlantyckiego, prowadzony przez Okręg Polskiego

Związku Wędkarskiego w Toruniu, w celu pobrania ikry, podchowu ryb i zarybienia rzeki Drwęcy. Stwierdzono zagrożenie jakim jest brak drożności ekologicznej (niesprawne przepławki na na jazie młyńskim i jazie komunalnym w Lubiczu), która ogranicza możliwość przemieszczania się i migracji ryb. Jako działanie ochronne zaplanowano opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udrożnienie rzeki w zakresie migracji, w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym). Działania zostaną wykonane przez właściciela obiektu piętrzącego w porozumieniu z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Ze względu na uwarunkowanie przyrodnicze rezerwatu nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, jak również nie wskazano obszarów udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych. Udostępnianie rezerwatu w celu badań naukowych należy rozpatrywać na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie. Ponadto odrębnymi zarządzeniami Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wyznaczył, na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 15 ustawy o ochronie przyrody, szlaki turystyczne kajakowe:

- zarządzenie nr 11/2011 z dnia 15 czerwca 2011 r., zmienione zarządzeniami nr 4/2015 z dnia 11 maja 2015 r., nr 27/2016 z dnia 3 sierpnia 2016 r., nr 23/2017 z dnia 29 maja 2017 r.
- zarządzenie nr 18/2011 z dnia 20 października 2011 r., zmienione zarządzeniem nr 26/2014 z dnia 6 października 2014 r.

Rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca” został udostępniony dla celu indywidualnego amatorskiego połowu ryb za pomocą wędek, dokonywanego z brzegu rzeki Drwęcy, przez osoby posiadające aktualne zezwolenie na połów amatorski ryb, wydane przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu, przy zachowaniu warunków określonych w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia, mając na względzie zachowanie celu ochrony rezerwatu. Niniejsze zarządzenie nie stanowi zezwolenia na połów, w tym chwytanie i zabijanie gatunków minogów oraz ryb objętych ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348). Projekt niniejszego zarządzenia został przygotowany m.in. na podstawie danych i opinii przekazanych przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu pismem z dnia 7.04.2017 r., znak GRW-14/921/2017 oraz z dnia 16.05.2017 r., znak GRW-14/1209/2017.

Nie wprowadzono dodatkowych ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Bartniczka, Bobrowo, Brzozie, Brodnica, Osiek, Zbiczno, Ciechocin, Golub-Dobrzyń, Radomin, Lubicz, Toruń, Wąpielsk, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Brak ustaleń wynika z braku zagrożeń, którym można by przeciwdziałać poprzez ww. ustalenia.

Zgodnie z art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody niniejszy plan ochrony dla rezerwatu nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001, Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002, Nieszawska Dolina Wisły PLH040012 i Dolina Dolnej Wisły PLB040003, ponieważ dla tych obszarów Natura 2000 ustanowiono plany zadań ochronnych zarządzeniami:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1180, z późn. zm.),
- Nr 0210/30/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 4205),
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nieszawska Dolina Wisły PLH040012 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 813, z późn. zm.),
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1184), obejmujące obszar rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” .

